

EUROOPAN PARLAMENTTI

ERIKOISPAINOS

*PARLAMENTIN TYÖN SUUNNITTELUSTA
VASTAAVA OSASTO*

EUROOPPA-NEUVOSTO 19. ja 20. kesäkuuta 2003 Thessaloniki

PUHEMIES PAT COXin PUHE

04/S-2003

*Parlamentin puheenjohtajiston
pääosasto*

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2003)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2003)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\Thessalonique

PUHE

Euroopan parlamentin puhemiehen

Pat COXin puhe

Eurooppa-neuvostolle

Thessaloniki

19. kesäkuuta 2003

Kirjallinen versio

Arvoisa puheenjohtaja,

Valmistelukunnan puheenjohtaja Giscard d'Estaing esittelee teille huomenna valmistelukunnan neuvottelujen tulokset, mutta pyydän parlamentissa käydyn ensimmäisen keskustelun jälkeen jo tässä vaiheessa saada esittää parlamentin sydämelliset onnitelut hänelle ja hänen kollegoilleen valtuuskunnassa erinomaisesta tuloksesta. Hän ja hänen kollegansa ovat laatineet perustuslaillisen sopimuksen luonnoksen, joka on selkeä ja tasapainoinen, perustuu yhteen vaihtoehtoon ja saattaa olla toimiva – mikä todistaa parhaalla mahdollisella tavalla oikeaksi parlamentin luottamuksen valmistelukuntaan hallitustenvälisen konferenssin avoimena, laajasti edustavana ja demokraattisena valmisteluvaiheena.

Se on myös innovatiivinen – ulottuvuudeltaan ja asiasisällöltään ennennäkemätön. Valmistelukunta, joka alunperin perustettiin joidenkin Nizzassa kesken jääneiden asioiden käsittelyä varten ja jonka toimenkuvaa laajennettiin Laekenissa avoimeksi jääneillä lukuisilla asioilla, on tuottanut perustuslakiluonnoksen, joka sisältää toimielinten laajan tasapainon.

Siinä ehdotetaan unionille oikeushenkilön asemaa.

Se sisältää perusoikeuskirjan.

Se yksinkertaistaa päätöksentekoa ja poistaa keinotekoisen "pilari"-rakenteen.

Se sisältää riittävät takuut toissijaisuuden kunnioittamiseksi.

Se määrää, että silloin, kun neuvosto keskusteleo lainsäädännöstä ja hyväksyy lainsäädäntöä, sen kokousten on oltava julkisia.

Se selventää aikaisempaa selvemmin, kuka tekee mitäkin.

Siinä määrätään yhtenäisestä ulkopoliittisesta rakenteesta, jota hoitaa teidän alaisuudessanne toimiva mutta parlamentille vastuussa oleva ministeri.

Se laajentaa enemmistö päätös menettelyn soveltamista.

Se vahvistaa komission legitimitettä.

Se laajentaa lainsäädännön parlamentaarista valvontaa – jäsenvaltioiden parlamentit ja Euroopan parlamentti.

Se yksinkertaistaa kieliasua ja konsolidoi säännökset hallittavissa olevaan muotoon.

Nämä 12 saavutusta edustavat jo sellaisinaan olemassa olevien perussopimusten radikaalia parantamista yli sen, mitä ehkä odotimme ennakolta, ja yli sen, mitä aikaisemmat HVK:t ovat saavuttaneet. Euroopan parlamentin ensimmäiset reaktiot ovat olleet laajasti hyväksyviä. Olen seurannut joitakin reaktioita joissakin jäsenvaltioissa ja olen lukenut kommentteja jäsenvaltioiden sanomalehdistä. Kukaan ei ole sataprosenttisen tyytyväinen. Jokaisella on mielessään erilaisia parannuksia eri artikloihin. Mutta huomisen Eurooppaa varten luotavan tasapainoisen hankkeen taakse on saatava 28 suvereenin ja historiastaan ylpeän valtion parlamenttien ja hallitusten, Euroopan komission ja Euroopan parlamentin hyväksyntä, ja saavutetun yhtenäisen tuloksen saavuttamista ei pidä väheksyä. Sitä ei pidä hylätä kevyin perusteluin eikä sitä pidä avata uudelleen. Ne, jotka haluaisivat rikkoa aikaansaadun laajan konsensuksen, olisivat vastuussa tuloksesta, joka perustuisi pienimpään yhteiseen nimittäjään, mikä on täsmälleen se tulos, jota valmistelukunta pyrki ja onnistui välttämään.

Jonkin verran työtä on vielä tekemättä ja valmistelukunta on ilmoittanut haluavansa saattaa perustuslaillisen sopimuksen 3 ja 4 osan valmistelun päätökseen heinäkuun alkupuoliskolla. Toivon, että annatte valmistelukunnalle valtuudet siihen erityisesti kolmannen osan suhteen, joka sisältää kaikkea muuta kuin teknisiä kysymyksiä. Toivomme, että valmistelukunta löytää keinot, joilla se välttää Euroopan unionin päätöksenteon lukkiutumisen ja liiallisen turvautumisen veto-oikeuteen. Tällä tavoin kolmas osa olisi yhtenäinen muiden osien tekstin kanssa, mikä on sopusoinnussa demokratian lisäämisen ja tehokkuuden parantamisen kahtalaisen tavoitteen kanssa.

Arvoisa puheenjohtaja, tiedän, että tarkoituksenanne on päättää tänään siitä, että HVK kokoontuu myöhemmin tänä vuonna. Pidän myönteisenä lähestymistapaa, jonka mukaan konferenssin olisi oltava lyhyt ja saatava työnsä päätökseen hyvissä ajoin ennen vuonna 2004 pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja. Pidän myönteisenä myös sitoutumistanne siihen, että EU:hun liittymässä olevat valtiot osallistuvat täydellisesti ja tasavertaisina HVK:n työhön, mille annamme vahvan tukemme.

Pyytäisin teitä harkitsemaan myös sitä, miten Euroopan parlamentti voisi parhaalla mahdollisella tavalla osallistua HVK:n työhön. On laajasti tunnustettua, että parlamenttien rooli edellisessä HVK:ssa oli merkittävä ja rakentava. Katson edistymisen logiikan edellyttävän sitä, että

parlamenttien roolia olisi vahvistettava ehdotuksissa, joita te teette Italian puheenjohtajakauden aikana kokoontuvalle HVK:lle. Pyydän, että annatte puheenjohtajamaa Italialle laajat valtuudet tutkia asiaa meidän kanssamme.

On tärkeää, että sopimus hyväksytään hyvissä ajoin ennen Euroopan parlamentin seuraavia vaaleja. Kansalaisilla on oikeus tietää, mistä he äänestävät ja mikä rooli tällä parlamentilla on oleva laajentuneessa Euroopassa. Toivon, että uusi perussopimus osaltaan edistää sitä, että seuraavat Euroopan parlamentin vaalit ovat ensimmäiset todelliset *eurooppalaiset* vaalit.

Esitellessään tekstin valmistelukunnalle puheenjohtaja Giscard d'Estaing sanoi, että se on "*pelon ja toivon sekoitus, joka sisältää myös unelmia*". Mainittu kolmas osatekijä riippuu teidän johtajuudestanne.

*
* *

Kaikki tämän pöydän ympärillä istuvat johtajat tuntevat hyvin Euroopan unionin päätöksentekomenettelyjen mekanismit. Meidän on kuitenkin tunnustettava, että tämän salin ulkopuolella Euroopan unionin haasteena on jyrkkä nousu julkisen luottamuksen tasolle. Olipa lopputuloksena oleva perussopimus minkäläinen hyvänsä, Eurooppa-projekti innostaa kansalaisia vain siinä tapauksessa, että Euroopan unioni ottaa huomioon kansalaistensa huolenaiheet ja saa aikaan myös tuloksia. Äänestäjämme eivät ole tippaakaan kiinnostuneita enemmistöpäätöksistä ja toissijaisuudesta; he haluavat tuloksia työpaikkojen, turvallisuuden ja rauhan muodossa. He ovat vähemmän kiinnostuneita siitä, miten me organisoimme oman toimintamme, ja enemmän kiinnostuneita kyvystämme tuottaa tuloksia.

Edellä mainitun vuoksi pidän myönteisenä sitä, että tämä Eurooppa-neuvosto käsittelee myös eurooppalaisten konkreettisia huolenaiheita. Eurooppa on keskellä huolestuttavaa taloudellista laskukautta. EU:n talousarvion ja käytettävissämme olevien resurssien rajallisuuden vuoksi todelliset ratkaisut eivät ole löydettävissä Euroopan unionin vaan jäsenvaltioiden tasolta.

Rajallistenkin resurssien puitteissa ja käytettävissä olevien välineiden avulla, EKP mukaan lukien, meidän on kuitenkin pystyttävä tukemaan kasvua tukevia aloitteita, joiden yhteydessä kunnioitetaan talousarvion vakauden ehdottomuutta. Komissiota olisi rohkaistava esittämään kasvuun tähtäävä toimintasuunnitelma, joka täydentäisi jäsenvaltioiden hallitusten toimia. Pidän erittäin myönteisenä sitä, että tuleva puheenjohtajavaltio Italia pitää työllisyyttä ehdottoman ensisijaisena tavoitteena, koska Italian hallitus aivan oikein korostaa sitä, että vaikka kasvu ilman vakautta on mahdotonta, niin vakauden säilyttäminen ilman kasvua on vaikeaa. On luonnollista, että kasvua ei saada aikaan, elleivät jäsenvaltiot toteuta taloudellisia uudistuksia. Ne jäsenvaltiot, jotka ovat käynnistäneet tämän vaikean ja joissakin tapauksissa tuskallisen prosessin, ansaitsevat EU:n toimielinten poliittisen ja moraalisen tuen, koska Euroopan taloudellinen noususuhdanne riippuu niiden pyrkimyksistä. Meidän ei pidä odottaa passiivisina vetoapua Yhdysvalloilta, meidän on käärittävä omat hihamme.

Eurooppa-neuvoston kevätkokouksessa valtuutitte kolme toimielintä edistämään lainsäädännön parantamista koskevaa sopimusta. Erityisesti puheenjohtajavaltio Kreikan ja ministeri Yiannitsisin ansiosta olemme saaneet aikaan hyvän kompromissin juuri siitä syystä, että kolme toimielintä tunnustivat, että merkittävä yhteinen etu on eri toimielinten omia valtaoikeuksia tärkeämpi.

Tämä sopimus on tärkeä välivaihe, koska toimielimet ovat saaneet aikaan yhteisen päätöksen siitä, miten me parannamme omaa lainsäädäntöämme, miten lisäämme sen avoimuutta ja miten varmistamme, että jäsenvaltiot soveltavat sitä tiukasti. Mahdollisuuksien mukaan muutamme sääntelykehyn myös kevyemmäksi sen varmistamiseksi, että Euroopan tasolla parannetaan Euroopan kilpailukykyä eikä vaaranneta sitä.

*
* *

Taloudellisen toiminnan sääntelykehys ei voi odottaa perustuslaillisen sopimuksen ratifiointia. Ennen sitä meidän on edistytävä myös maahanmuuttoon, ulkorajoihin ja turvapaikkoihin liittyvissä monimutkaisissa ja toisiinsa liittyvissä kysymyksissä. Tehtävää on niin paljon – ja te tunnustatte tämän ensisijaisuuden – että mielestäni komissiolle pitäisi antaa laajat valtuudet käynnistää joukko aloitteita tulevien kuukausien aikana. Teidän pitäisi laatia aikataulu, jonka mukaan päätös tehdään Tampereen ohjelman mukaisesti viimeistään toukokuussa 2004, ja meidän pitäisi laatia yhdessä asianmukainen rahoituskehys, jotta yhteisen ja tehokkaan maahanmuuttopolitiikan kustannukset voidaan jakaa oikeudenmukaisesti. Eurooppalaisuuden edistäminen ja jäsentynyt, yhtenäinen ja rakentava eurooppalainen lähestymistapa voi tuoda jäsenvaltioille lisäarvoa näiden monimutkaisten tavoitteiden edistämässä.

*
* *

Arvoisa puheenjohtaja, laajentumishankkeemme on oikeilla raiteilla. Prosessi on nyt peruuttamaton ja erinomaiset kansanäänestystulokset liittyvissä maissa ovat edistäneet prosessia. Parlamentti katsoo, että tämä viides laajentuminen on kaksivaiheinen. Olemme antaneet lämpimän kannatuksemme sille, että Bulgarian ja Romanian liittymisen tavoite on vuodessa 2007, ja me suosittelemme selkeää aikataulua loppuneuvotteluille.

Tuemme Turkin uudistettua liittymiskumppanuutta ja rohkaisemme Turkin hallitusta jatkamaan määrätietoisesti tiellä kohti demokraattisia uudistuksia ennen ensi vuonna tehtävää edistymisen arviointia.

Panemme merkille Yhdysvaltojen uuden diplomaattisen toiminnan Kyproksen kysymyksessä ja pidämme sitä myönteisenä. Kypros on kuitenkin poliittisesti ja maantieteellisesti erityinen haaste meille eurooppalaisina, koska Kyproksen kysymyksessä ovat osallisina jäsenvaltio, liittyvä valtio sekä valtio, joka pyrkii liittymään Euroopan unioniin. Euroopan unionin on tehostettava toimintaansa ja annettava lisätukea sille, että sopimus saataisiin aikaan lähikuukausien aikana. Ulkoa tuleva tuki ja apu on tervetullutta, mutta se ei voi korvata eurooppalaista johtajuutta.

Tulevan Länsi-Balkanin strategiamme osalta toivon, että voin kuvata parlamentin lähestymistapaa lauantaina pidettävälle erityiselle kokoukselle, mutta valmistautuminen laajentumisen seuraavaan vaiheeseen vaatii myös lisähuomion kohdistamista suhteisiimme Välimeren etelärannalla sijaitseviin naapureihimme. Olen toiminut läheisessä yhteistyössä Kreikan parlamentin puhemies Kaklamanisin ja Italian edustajainhuoneen puhemies Casinin kanssa sen varmistamiseksi, että Barcelonan prosessin parlamentaarinen ulottuvuus siirtyy uuteen vaiheeseen ja saa uuden muodon ennen vuoden loppua.

Transatlanttiset suhteet ovat keskeinen huolenaiheemme. Ensi viikolla pidettävässä EU:n ja Yhdysvaltojen huippukokouksessa Teillä, arvoisa puheenjohtaja, ja puheenjohtaja Prodilla on mahdollisuus esitellä eurooppalaisen puheenvuoro Dohan kehitysagendasta, Irakin jälleenrakentamisesta, joukkotuhoaseiden kaltaisista asioista sekä Lähi-idästä. On selvästikin tullut aika määrittää alueet, joilla EU:n osallistuminen Yhdysvaltain osuutta täydentäen voi tuoda prosessiin näkyvää ja tuntuva eurooppalaista lisäarvoa. Huippukokousta edeltävinä päivinä keskustelen eräiden johtavien kongressiedustajien kanssa Capitolin kukkulalla. Olen vahvasti sitä mieltä, että lainsäätäjien vahvistettu vuoropuhelu on ratkaisevan tärkeä ulottuvuus valtioiden välisissä suhteissa. Yhdysvaltain kongressi ja monilla politiikan aloilla myös Euroopan parlamentti ovat todella mantereen laajuisia lainsäädäntöelimiä, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä lainsäädäntövallan keskuksia. Tämän vuoropuhelun tunnustaminen ja edistäminen voisi kehittää ja parantaa EU:n ja Yhdysvaltain suhteiden laatua.

*

* *

Arvoisa puheenjohtaja, pyydän saada esittää kaksi asiasisällöltään tärkeitä asiaa.

Ensinnäkin olen tyytyväinen siihen, että yleisten asioiden neuvosto pääsi 16. kesäkuuta 2003 sopimukseen eurooppalaisten poliittisten puolueiden ohjesäännöstä. Euroopan parlamentti äänesti tänään tämän sopimuksen puolesta. Pidän tätä ohjesääntöä erityisen myönteisenä, koska se lisää eurooppalaisten poliittisten puolueiden tarvittavaa avoimuutta ja vastuunalaisuutta ennen ensi vuoden kesäkuussa pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja.

Tavatessani Teidät viime viikolla, arvoisa puheenjohtaja, totesin ottavani esille Euroopan parlamentin jäsenten yhteisen ohjesäännön.

Järjestelyt, joiden perusteella yhden parlamentin jäsenten toimintaa ohjataan viidentoista – ja pian kahdenkymmenenviiden – valtion erillisillä oikeus- ja palkkausjärjestelyillä, eivät ole suotavia eivätkä kestäviä pitkällä aikavälillä.

Katson, että EU:n toimielinten on etsittävä eurooppalaisia vastauksia eurooppalaisiin haasteisiin. 323 Euroopan parlamentin jäsentä, enemmän kuin määränemmistöön vaaditut 314 jäsentä, äänesti jäsenten tasa-arvoon perustuvan EP:n jäsenten ohjesäännön puolesta 4. kesäkuuta 2002. Sen jälkeen Euroopan parlamentin puhemiehistö hyväksyi yksimielisesti uudistuspaketin, joka lisää korvausjärjestelmän avoimuutta ja jossa ehdotetaan ensimmäisen kerran, että jäsenten matkakustannukset korvataan ainoastaan todellisten kustannusten mukaisesti.

Olen tietoinen siitä, että neuvoston ja parlamentin välillä on tiettyjä ratkaisemattomia asioita, jotka koskevat ennen kaikkea primaarioikeutta ja verotusta. Vetoan kuitenkin teihin, että te antaisitte yleisten asioiden neuvostolle ja parlamentille myönteisen signaalin siitä, että osallistutte päättäväisesti näitä asioita koskevaan vakavaan vuoropuheluun, jotta tämä monimutkainen ja pitkäaikainen asiakokonaisuus saatettaisiin päätökseen, mikä vaatii enemmistöpäätöstä parlamentissa ja määränemmistöä neuvostossa.

Pyydän apuanne tässä asiassa, koska kiireellisenä tavoitteena on luoda oikeat olosuhteet vaaditun määränemmistön tuen saavuttamiseksi neuvostossa. Elvis Presleytä mukaillen totean, että tässä asiassa on toimittava nyt tai ei koskaan. Pyydän, että käsittelette tätä asiaa avoimesti ja selkeästi, jotta voimme ratkaista tämän asian lopullisesti.

*

* *

Päätteeksi, arvoisa puheenjohtaja, haluaisin kiittää Teitä, hallituksenne ministereitä ja virkamiehiä puheenjohtajavaltion erinomaisesta työstä ja merkittävästä yhteistyöstä Euroopan kanssa. Olette hoitaneet tyylikkäästi ja tehokkaasti eräitä vaikeimmista asioista ja saavuttaneet todellista edistymistä: laajenemisen rahoittaminen; energiamarkkinoiden vapauttaminen; Länsi-Balkanin politiikan puitteet; talletusvero; hallintouudistus. Olette saavuttaneet edistystä, koska olette toimineet yhteisön etujen puolesta ja tavoitteenanne on ollut mahdollisimman hyvä kompromissi. Kaikki edellä mainittu olisi voinut helposti suistua raiteiltaan vaikeimmassa mahdollisessa kansainvälisessä tilanteessa.

Puheenjohtajavaltio Kreikkaan kohdistuvat Euroopan vaatimukset eivät kuitenkaan pääty Thessalonikin huippukokoukseen. Toivomme, että voimme jäljellä olevina päivinä saada aikaan joitakin viime hetken läpimurtoja, jotka ovatkin tyypillisiä työtapojamme ja johtavat lopulta onnistumiseen.

Mutta ennen kaikkea teidän puheenjohtajuutenne muistetaan tulevaisuudessa Euroopan perustuslain valmistelun aikakautena. Sallinette, että muunnan hieman Perikleen puhetta ateenalaisille:

"Me [eurooppalaiset] päätämme itse julkiset asiamme tai ainakin yritämme saada niistä oikean käsityksen ollen sitä mieltä, ettei niiden pohtiminen haittaa toimintaa, vaan että tehdään virhe, jos ei niistä keskustella ennen kuin tarpeen tullen ryhdytään toimimaan."

Ohjatkoon Eurooppa-valmistelukunnassa käyty keskustelu tätä Eurooppa-neuvostoa ja toivokaamme sen tunnustavan, että on tullut tarve ryhtyä toimimaan.
